

РЕЦЕНЗИЯ

ОТНОСНО: Конкурс за „доцент“ по научната специалност „Овцевъдство и козевъдство“, обявен в ДВ бр.98/17.11.2020.год. с кандидат гл.ас. д-р Атанас Спасов Вучков

от доц. д-р Пенко Найденов Зунев, определен съгласно Заповед № РД 16-49 от 22.01.2021 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

Рецензент: доц. д-р Пенко Найденов Зунев

Институт по планинско животновъдство и земеделие-гр. Троян, 6,,Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление 6.3.,Животновъдство” научна специалност „Овцевъдство и козевъдство”

По обявения конкурс за „доцент“, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Атанас Спасов Вучков. Понастоящем, заема длъжността главен асистент д-р към катедра „Животновъдство“, факултет по Агрономство на Аграрен университет гр. Пловдив.

Представените материали, по вид и съдържание, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет – Пловдив за неговото приложение за участие в конкурса.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Гл. ас. д-р Атанас Спасов Вучков е роден на 13.02.1976 г. в гр. Пазарджик. През 1990-1994г. завършва Природо-математическа гимназия „Константин Величков“- гр. Пазарджик. През 2000г. завършва Ветеринарно медицински факултет при Тракийски университет-гр. Стара Загора, Магистър Ветеринарна медицина. От 2002-2009 год. е докторант по научна специалност „Овцевъдство и козевъдство“. През 2009г. защитава дисертация на тема: „Проучване върху майчината способност на белите и вакли маришки овце и някои характеристики на месодайната продуктивност“. Кандидатът притежава образователна и научна степен „доктор“, удостоверена с решение на ВАК, протокол №13/27.11.2009г., диплом №33840/28.01.2010 г. От 2005год. до 2007 год. е асистент в Катедра "Животновъдни науки", а от 10.2009 год. до момента е главен асистент, доктор.

Тематичното развитие на кандидата е свързано с натрупване на знания, опит и компетенции в научно-изследователската дейност в областта на овцевъдството и козевъдството. За кариерното развитие на кандидата, допринасят проведените обучения и специализации, участието в научноизследователски проекти и договори, и учебно-преподавателската работа със студенти и докторанти.

2. Общо описание на представените материали.

В конкурса за „доцент“, главен асистент д-р Атанас Вучков участва с продукция от 31 труда, групирани по следния начин:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не подлежат на разглеждане;

- Научни публикации по номенклатурната специалност – 27 броя, от тях:
 - Публикации в списания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя;
 - Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 7 броя;
 - Статии в нереферирани списания с научно рецензиране - 10 броя;
 - Книги – 1 брой;
 - Учебни ръководства – 1 брой;
- За изготвяне на рецензията подлежат на анализ 27 броя научни труда.

Личното участие на главен асистент д-р Атанас Вучков в посочените 27 броя публикации, се илюстрира с факта, че 4 бр. (14,82 %) са самостоятелни, в 8 бр. (29,63%) е първи, в 13 бр. (48,15%) – втори, а в останалите 2 бр. (7,40%) е трети и четвърти автор.

Подадените документи и материали на кандидата главен асистент д-р Атанас Вучков посочват, че те покриват показатели (А и Б) и надхвърлят показатели (Г и Д) за изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет – Пловдив за неговото приложение за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ по научната специалност „Овцевъдство и козевъдство“.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата.

Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

- Научноизследователската дейност на кандидата е насочена към следните проучвания:

1. Изследвания върху величината на продуктивните качества, признания и характеристики при български породи овце и кози, и влиянието на някои фактори върху тяхната фенотипна изява (I.1; I.2; I.4; I.5; I.6; I.7; I.8; I.10; III.1; III.2; III.4; III.5; III.6; III.7; IV.3; IV.4; IV.5; IV.9; IV.10).

2. Произход, състояние и перспективи за развитие на някои породи овце и кози (I.3; I.9; IV.1; IV.6; IV.7).

3. Генетични анализи, информационни и производствени системи (III.3; IV.2; IV.8).

- Участия и ръководство или координация на национални и международни проекти и договори.

От справката на научноизследователските проекти е видно, че д-р Атанас Вучков е участвал в 8 проекта, два от които са международни:

- Международен проект No BGR/SPG/OP5/CORE/BD/12/13

Increasing the capacity of Rare Breeds Center – Semperviva, Vlahi to achieve sustainability through infrastruktire for processing and aging of traditional dairyproducts from local rare breeds. Promoting of the model for autochtonious breeds

Период на проекта – 01.04.2012 – 30.11.2013г. Проекта е изпълняван от Българско дружество – СЕМПЕРВИВА, с партньорство на Slow Food Fondation for Biodiversity.

- Международен проект: EU4SHEPHERDS 2020-1-E501-KA202-082722

ERASMUS INNOVATIVE TRAINING FOR SUSTAINABLE SHEPHERDS,
coordinator FMM(Spain), Project duration – 36 months.

За периода 2010 – 2019 година има участие в пет научноизследователски проекта и едно участие в национална програма на тема: „Осигуряване на съвременна образователна среда“ модул „Модернизиране системата на професионалното образование“.

Този раздел от научното творчество на главен асистент д-р Атанас Вучков показва неговия опит и богат потенциал да организира и работи в екип в университетски, национални и международни проекти.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучение на млади, научни кадри.

Основно място в общата оценка на качествата на един преподавател е неговата педагогическа подготовка и опит, както и уменията в учебната дейност.

- Аудиторна заетост.

Прегледът на представените материали по настоящия конкурс показва, че през последните 5 години (2015/2016 – 2019/2020), аудиторната заетост на главен асистент д-р Атанас Вучков от лекции и упражнения е 2275 часа, а извънаудиторната – 533 часа. Изведените часове за периода от 2015 до 2020 г. са общо 2808 часа. Преподавателският му стаж в Аграрен университет-Пловдив възлиза на 15 години и 7 месеца.

- Приети учебни програми.

Гл. ас. д-р Атанас Спасов Вучков има разработени и приети четири учебни програми за дисциплини заложени в учебните планове в различни бакалавърски курсове на обучение в АУ-Пловдив : „Кинология“, „Приложение на овчарски и пастирски кучета“, „Основи на биологичното животновъдство“, и „Пасторализъм“. Извежда занятия със студенти в АУ-Пловдив за ОКС „Бакалавър“ по задължителни и избираеми дисциплини (Овцевъдство и козевъдство, Животновъдство, Основи на биологичното животновъдство, Пасторализъм, Кинология, Приложение на овчарски и пастирски кучета), в следните специалности: Зооинженерство, Агрономство, Агролесовъдни системи и планинско земеделие, Селекция и семепроизводство, Агробизнес, Агрономство на тропика и субтропика, Аграрен Туризъм). Кандидатът извежда общо 4 дисциплини и за ОКС „Магистър“ (Технологии за производство на овцевъдна и козевъдна продукция, Производствени системи в овцевъдството и козевъдството, Мониторинг и мениджмънт на породи овце и кози, Основи на овцевъдството и козевъдството).

- Публикации на учебни материали

Кандидатът е съавтор на ръководство за упражнения по „Овцевъдство и Козевъдство“, където се третират въпроси, свързани с породите и технологичните въпроси на животновъдните ферми.

- Обучение на млади кадри.

Главен ас. д-р Атанас Спасов Вучков води целенасочена работа за растежа на младите кадри. Под негово пряко ръководство са разработени и успешно защитени

единадесет дипломни работи и на четири е ръководител понастоящем. Това показва уменията и качествата на д-р Вучков да организира и ръководи студенти и дипломанти, което е важна част от задълженията на всеки преподавател.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.;

Научните трудове, с които д-р Атанас Вучков участва в конкурса, съдържат обобщения, резултати и изводи, които имат своя принос в областта на овцевъдството и козевъдството. Броят на забелязаните цитирания е общо 4. Участвал общо в 4 научни конференции, симпозиуми и форуми в чужбина (Румъния, Турция, Македония, Босна и Херцеговина) и 13 научни конференции в страната. Изданията в които са публикувани неговите трудове са:

- Животновъдни науки (I.1; I.2).
- Аграрни науки (I.3; I.4; I.5).
- Селскостопанска наука (IV.4).
- Agricultural Science and Technology (I.6; I.8).
- Science & Technologies (IV.5).
- Journal of Mountain Agriculture on the Balkans (I.9; I.10; III.5).
- Trakia Journal of Sciences (III.6; III.7).
- Научни трудове-Аграрен университет-Пловдив (III.1; III.2; III.3; IV.1; IV.2; IV.10).

Богатият професионален опит, добрите организаторски качества и умения за работа в екип на д-р Атанас Вучков намират приложение в работата му по съхранение и развъждане на две автохтонни породи кози в България – Калоферската дългокосместа коза и Българската виторога дългокосместа коза, както и за усъвършенстване на Белите и Ваклите Маришки овце, като част от националния генофонд на местните породи овце и кози, което е своеобразно богатство за нашата страна. Той е водещ автор на две развъдни програми за кози - Калоферската дългокосместа и Българската виторога дългокосместа коза.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа;

Справката за научните приноси в трудовете на д-р Вучков показва, че научноизследователската работа има основно научно приложен характер. По голямата част от направените изследвания са продължени с разработки признати и внедрени в практиката. Това доказва оригиналния принос на проведените изследвания и очертава профила на д-р Атанас Вучков като съвременен преподавател и изследовател.

I. ОРИГИНАЛНИ ПРИНОСИ

1. Калоферската дългокосместа коза и Българската виторога дългокосместа коза са обект на консервационна дейност от 2000 г. Съвместното съществуване и чистопородното развъждане на тези две местни породи кози, в един ареал, изисква ясно разграничаване на породния тип. За първи път се правят подробни описание на

екстериора и характеризиране на отделните автохтонни породи кози (I.3; I.4; IV.4; IV.7).

2. На базата на проведени проучвания в популациите на двете автохтонни породи кози - Калоферска дългокосместа коза и Българска виторога дългокосместа коза, отглеждани в Югозападна България, е направена диференциация на няколко основни окраски – черна, рижо-кафява, сребристо-сива, „барза” и черно-гареста (I.9).

3. При изследване на екстериора на Калоферската дългокосместа коза в двата ареала на разпространение е установено, че региона на разпространение на породата оказва ефект с висока и средна степен на достоверност върху следните екстериорни признания: височина при кръстеца; ширина на главата; ширина на ушите; обхват на свирката и дължина на косьма при крупата(IV.3).

4. Месото от ярета бозайници, заклани в ранна възраст, е изключително ценен продукт, с почертани диетични и вкусови качества. Изследвани са месодайни характеристики на 90 дневна възраст, без период на интензивно угояване (III.4).

II. НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. С цел съхраняването на местните дългокосмести кози като генетични ресурси, застрашени от изчезване, подробно са анализирани стопанските системи, в които те се отглеждат. Те се категоризират като екстензивни ферми и стопански системи с ниски капиталовложения. Животните се отглеждат пасищно-оборно. Животновъдите са предимно млади хора, регистрирани като земеделски производители. Отговорите, получени при анализ от такова естество, биха акцентирали върху рисковите точки при устойчивото развитие в бъдеще време на тези ценни за страната ни автохтонни породи кози (III.3).

2. Установени са общия химичен състав и коагулационна способност на млякото от местни породи кози, обуславящи се до голяма степен от качествения състав на млякото, което притежава добри технологични качества за производство на традиционно идентични млечни продукти (I.6; IV.5).

3. Установено е тегловното развитие на агнета от Каракачанска порода от раждането до отбиването на 90 дневна възраст, както и растежните способности след отбиване на агнета от Бели маришки овце (IV.10; I.7).

4. Получена е оригинална научна информация от кланичен анализ на „млечни агнета” от Бели и Вакли маришки овце, и за химичния и мастнокиселинния състав на месото (I.1; I.2; III.1).

5. Иновативен подход е разглеждането на признака „тегло на агнилото”, или по известен още като „майчина способност”, като специфичен признак на месодайната продуктивност, формирана през бозайния период от овцата-майка (II.1).

6. Направена е характеристика на технологията за производство, както и биохимична спецификация на оригиналното „Толумско овче сирене”, произведено по традиционна технология от млякото на Каракачански овце (I.10; IV.9).

ЦЯЛОСТЕН НАУЧЕН ПРИНОС

През периода 2005 – 2020 година са проведени многобройни целенасочени проучвания и разработки, благодарение на които днес в страната има два ясно обособени, добре проучени, съхранени и перспективни за развитие козевъдни генетични ресурси – Калоферската дългокосместа коза и Българската виторога

дългокосмesta коза. На базата на направените изследвания и получените резултати се реализираха в практиката развъдни стратегии за съхранението им. Изготвени са и успешно защитени селекционни програми за двете автохтонни породи кози. Издадената книга „Месодайна продуктивност на Бели и Вакли маришки овце“ е ценно помагало не само за фермерите отглеждащи тези породи, но и за животновъдната наука.

7. Критични бележки и препоръки

При запознаването ми с материалите по конкурса не разкрих съществени слабости и грешки, които да бъдат посочени в рецензията. В публикация (I.4) се пише, че местните кози се развъждат в „полупланински“ региони. По правилно според мен е да се употребява термина „предпланински“. Бих си позволил да препоръчам на кандидата по възможност да публикува повече материали в международни списания, в т.ч. с импакт фактор.

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Познавам д-р Атанас Вучков преди повече от 15 години. Личните ми впечатления са на базата от съвместната ни работа в комисии от изложби на селскостопански животни, участия в научни конференции и др. Той е добър организатор, притежава висока квалификация и компетентност по проблемите на овцевъдството и козевъдството, умения да работи в колектив, особено с млади колеги. Поддържа добри творчески взаимоотношения както с наши, така и с чуждестранни изследователи в областта на животновъдството.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложна дейност на кандидата считам, че гл. ас. д-р Атанас Спасов Вучков отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет – Пловдив за неговото приложение. Той е доказан и утвърден изследовател и преподавател с ясно очертан професионален профил и научни постижения. Личната ми оценка за цялостното му творчество е, че с неговите разработки са направени голям брой научни и научно-приложни приноси в областта на овцевъдството и козевъдството. Комплексно оценени материалите напълно покриват наукометричните критерии за академичната длъжност „доцент“ в АУ – Пловдив.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително, а Факултетния съвет на Факултета по „Агрономство“ при Аграрен университет – Пловдив да избере гл. ас. д-р Атанас Спасов Вучков за „доцент“ по научна специалност „**Овцевъдство и козевъдство**“ и професионално направление 6.3. „**Животновъдство**“.

08.03.2021 г.

Гр. Троян

РЕЦЕНЗЕНТ:.....

/доц. д-р Пенко Зунев/